

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД СКОПЈЕ

Образложение за работењето за период

јануари – декември 2024 година

Содржина

Обраќање од Главниот извршен директор	3
Клучни аспекти на резултатите од работењето	3
Анализа на работењето по сегменти	4
Мобилни услуги.....	4
Фиксни услуги	5
Системска интеграција и ИТ.....	6
Трошоци.....	6
Оперативни трошоци	6
Капитални трошоци	6
Исплатени дивиденди и показатели на капитал	7
План и очекувања за претстојниот период.....	7
Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи.....	8

Обраќање од Главниот извршен директор

„Продолжуваме со солидни финансиски резултати, инвестиции и раст и во 2024 година.

И покрај сите глобални економски предизвици, продолжуваме да инвестираме во најновите технологии и да го водиме патот кон дигитална трансформација на општеството. И оваа година повторно ја освоивме престижната Ookla® награда за најдобра мрежа. Резултатите покажаа најголема брзина на мобилната и на фиксната мрежа како и најдобар квалитет на мобилната мрежа, а мерењето на задоволството на корисниците покажува дека остануваме број еден за нашите корисници.

Резултатите се мотив да продолжиме посветено да работиме да останеме лидери во индустријата и силно посветени на нашите корисници.“ – истакна Никола Љушев, Главен извршен директор на Македонски Телеком.

Клучни аспекти на резултатите од работењето

Македонски Телеком и во 2024 година продолжи со солидни резултати. Ова е резултат на успешното работење, фокусот на модернизација и ширење на мрежната инфраструктура и пионерство во имплементација на новите технологии со цел најдобро корисничко искуство.

Раст на приходите од продажба за 2%. Приходите од продажба на крајот од 2024 година бележат зголемување од 2% во споредба со претходната година и изнесуваат 12.145 милиони денари.

Во рамки на приходите од основниот бизнис се бележи раст од 3,4% кај мобилните услуги, додека во фиксниот сегмент има благо опаѓање од 0,8% споредено со претходната година.

Благо зголемување на EBITDA за 0,3%. Оперативната добивка пред камати, оданочување и амортизација (EBITDA) во 2024 година изнесува 5.100 милиони денари. Истата е благо зголемена за 0,3% во споредба со претходната година главно заради поголемите приходи од продажба.

EBITDA маргината во 2024 година е намалена и изнесува 41.7% во споредба со 42,2% на крајот од претходната година.

Раст на нето добивката за 7,6%. Како резултат на движењата на страната на приходите и трошоците како и финансиските приходи и расходи, нето добивката за 2024 година е зголемена за 7,6% во споредба со претходната година и изнесува 2.239 милиони денари. Зголемувањето е резултат на зголемените приходи од продажба и финансиски приходи како и намалените трошоци за сировини и други материјали и трошоците за амортизација од една страна компензирани со поголемите трошоци за вработените и резервирањата за трошоци и ризици од друга страна.

Во милиони денари	2023 јан - дек	2024 јан - дек	Промена 2024 спрема 2023
(1) Оперативни приходи	12.061	12.228	1,4%
(2) Приходи од продажба	11.913	12.145	2,0%
(3) Оперативни расходи	9.720	9.770	0,5%
(4) Трошоци за електрична енергија	470	330	-29,8%
(5) Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	2.746	2.641	-3,8%
(6) = (3) - (5) Оперативни расходи без амортизација	6.974	7.129	2,2%
(7) = (1) - (6) Оперативна добивка пред камати, оданочување и амортизација (EBITDA)	5.087	5.100	0,3%
(7a) = (7) / (1) EBITDA маргина во %	42,2%	41,7%	-1,1%
(8) = (1) - (3) Оперативна добивка пред камати и оданочување (EBIT)	2.341	2.458	5,0%
(9) Финансиски приходи	73	264	263,5%
(10) Финансиски расходи	61	166	173,1%
(11) Данок од добивка	272	318	16,7%
(12) = (8) - (9) - (10) - (11) Нето добивка	2.080	2.239	7,6%

Анализа на работењето по сегменти

Целокупната анализа се однесува на неревидираните финансиски извештаи на Македонски Телеком (МКТ) за периодот 01.01.2024 - 31.12.2024, подготвен во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ).

Мобилни услуги

Мобилни говорни и неговорни услуги

На пазарот на мобилната телефонија МКТ има **удел на пазарот од 48,1%** (интерна проценка, споредено со 48,1% на крајот од претходната година). Базата на претплатници на крајот од 2024 година изнесува 1.282 илјади претплатници и е стабилна во однос претходната година.

Приходите од говорни услуги (малопродажба) и неговорни мобилни услуги на крајот од 2024 година бележат зголемување од 4,6% во споредба со претходната година.

Зголемувањето главно произлегува од поголемиот број на пост - пејд претплатници и зголемувањето на приходите од роаминг, а од друга страна пак има намалување на приходите од при-пејд главно заради миграција на претплатниците од при-пејд во пост-пејд како и помал обем на користење на говорни услуги во при-пејд сегментот. Зголемени се и приходите од неговорни услуги, главно како резултат на зголемени приходи од мобилен интернет заради зголемено користење на пакетни тарифни модели со вклучени неговорни услуги како и зголемен GPRS сообраќај од роаминг.

Големопродажни говорни услуги

Приходите од големопродажни говорни услуги на крајот од 2024 година се зголемени за 1,8% во споредба со претходната година. Зголемувањето се должи на зголемениот обем на сообраќај од M2M поддржано од ефектот на приходите заради регулативата за западен Балкан.

Продажба на опрема

Приходите од продажба на опрема на крајот од 2024 година се зголемија за 3,6% во споредба со претходната година како резултат на зголемувањето на приходите од продажба на мобилни апарати на рати заради поголемата просечна продажна цена по апарат.

Комбиниран ARPU (просечен приход по корисник)

Комбинираниот ARPU од говорни и неговорни услуги на крајот од 2024 година бележи зголемување од 4,2% во споредба со претходната година, достигнувајќи 394 денари.

Фиксни услуги

Фиксни говорни и неговорни услуги

МКТ ја одржува **водечката позиција на пазарот на фиксни говорни услуги со 62,2%** (интерна проценка, споредено со 61,9% на крајот од претходната година), односно 233 илјади корисници на крајот од 2024 година.

Приходите од **малопродажни говорни услуги** во 2024 година во фиксниот сегмент бележат благо намалување од 1,1% во споредба со претходната година. На крајот од 2024 година бројот на корисници на фиксна телефонија (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) бележи зголемување од 2,2% споредено со претходната година.

Вкупниот број на пристапи на широкопојасен интернет (вклучувајќи ги и корисниците на конвергентни услуги) на крајот од 2024 година е зголемен за 3,7% и изнесува 242,5 илјади во споредба со 233,8 илјади на крајот од претходната година. **Бројот на претплатници на широкопојасен интернет (без големопродажба)** на крајот од 2024 година е зголемен за 3,5% и изнесува 218 илјади во споредба со 210,5 илјади на крајот од претходната година. **Уделот на пазарот на широкопојасен интернет** на крајот од 2024 година изнесува **49,7%** (интерна проценка, споредено со 49,3 % на крајот од претходната година). Инвестициите во оптичката мрежа резултираат во континуиран раст на бројот на оптички пристапи во земјата. На крајот од 2024 година Македонски Телеком овозможи повеќе од 344 илјади пристапи до оптика што е за 9,6% повеќе споредено со претходната година.

Приходите од **малопродажен Интернет** на крајот од 2024 година се зголемени за 7,7% во споредба со претходната година.

Во однос на **ТВ пазарот**, МКТ има **лидерска позиција со 36% удел** од вкупниот ТВ пазар (**интерна проценка**, споредено со 34,4% на крајот од претходната година). IPTV услугата (дигитална телевизија преку Интернет протокол), поради високиот квалитет, интерактивноста и уникатното ТВ искуство, е одлично прифатена на пазарот и МКТ на крајот од 2024 година оствари зголемување на бројот на корисници на IPTV (вклучувајќи Magenta 1, 3 Play и други TV услуги) за 5,5% во споредба со претходната година што резултираше со база од 159 илјади корисници на крајот од 2024 година.

Приходите од **ТВ (дигитална телевизија преку Интернет протокол „IPTV“)** на крајот од 2024 година се намалени за 3,3% во споредба со претходната година заради намалување на **ARPU (просечниот приход по корисник)** од ТВ услуги.

Големопродажни услуги

Приходите од **големопродажба** на крајот од 2024 година се намалени за 17,2% во споредба со претходната година, главно заради намалувањето на приходите од меѓународниот транзит кон другите фиксни телеком оператори и меѓународниот сообраќај во терминација во мрежата на Македонски Телеком поддржано од помалите приходи од реемитирање на ТВ содржини заради завршени договори за пренос на ТВ права.

Системска интеграција и ИТ

Приходите од системска интеграција и ИТ услуги на крајот од 2024 година се намалени за 8% во споредба со претходната година главно како резултат на динамиката на реализација на ИКТ проектите.

Трошоци

Оперативни трошоци

На страната на трошоците, на крајот од 2024 година оперативните расходи бележат благо зголемување од 0,5% во споредба со претходната година, што во најголем дел се должи на зголемувањето на трошоците за вработени како и резервирањата за трошоци и ризици, кои делумно се компензирани со намалувањето на трошоците за сировини и материјали како резултат на намалување на цената на електричната енергија како и намалувањето на трошоците за амортизација.

Трошоците за набавна вредност на трговски стоки се благо намалени за 0,2%, додека **трошоците за сировини и други материјали** каде се вклучени и трошоците за електрична енергија, се намалени за 25,6% на крајот од 2024 година во споредба со претходната година, доминантно поради намалувањето на цената на електричната енергија како резултат на глобалните движења на цената на електричната енергија.

Расходите за услуги со карактер на материјални трошоци се намалени за 4% на крајот од 2024 година во споредба со претходната година главно заради намалувањето на трошоците за одржување на телекомуникациската опрема.

Трошоците за вработени на крајот од 2024 година се зголемени за 12,1% заради поголемиот број на вработени, главно како резултат на преземањето на вработените кои ги извршуваат активностите поврзани со управувани услуги. Дополнително, Компанијата има поголеми резервации за трошоци за вработени во споредба со претходната година.

Капитални трошоци

Вкупните капитални инвестиции (CAPEX), на крајот од 2024 година изнесуваат 2.286,4 милиони денари наспроти 2.628,2 милиони денари на крајот од минатата година.

Исплатени дивиденди и показатели на капитал

Собранието на акционери на МКТ на состанокот одржан на 29 мај 2024 година ја усвои Одлуката за исплата на дивиденда за 2023 година и утврдување на дивиденден календар. Во согласност со оваа Одлука дивидендата за 2023 година е во вкупен бруто износ од 2.212.067 илјади денари.

Бруто износот на дивиденда по акција за 2023 година е МКД 25,65 што претставува зголемување од 33% во споредба со исплатената дивиденда по акција за 2022 година (МКД 19,34). Дивидендата беше исплатена до законски утврдениот рок, 30 септември 2024 година.

Цената по акција на крајот од 2024 година споредено со претходната година е зголемена за 4,2%, додека заработката по акција исто така бележи раст од 7,7% и изнесува 27,62 денари по акција.¹

Показатели на капитал	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2024
Заработка по акција (EPS) во МКД	19,34	25,65	27,62
Раст во %	-	32,6%	7,7%
Дивиденда по акција (DPS) во МКД	19,34	25,65	NA
Раст во %	-	32,6%	-
Дивиденден принос (DY) во %	5,3%	6,7%	NA
Раст во %	-	26,1%	-
Просечна цена по акција на ден во МКД	365,0	383,8	400,0
Раст во %	-	5,2%	4,2%
МБИ - 10 (Македонски Берзански Индекс)	5.652	6.116	10.201
	-	8,2%	66,8%

План и очекувања за претстојниот период

Во претстојниот период се очекува тренд на раст на приходите од услугите и на нето маргината, како резултат на раст на приходите од основниот бизнис. Повисоката нето маргина заедно со ефектот од намалување на трошоците, како резултат на комбинираниот ефект од континуирана оптимизација и зголемувањето по основ на инфлацијата, резултира со зголемена EBITDA во однос на минатата година.

Позитивниот тренд на приходите се очекува да биде обезбеден преку:

- Раст на пазарот и задржување на лидерската позиција во однос на перцепцијата за брендот и продажната мрежа;
- Имплементација на нова ТВ платформа со напредни карактеристики како фактор за диференцијација од останатите на пазарот;
- Супериорно дигитално корисничко искуство поддржано со комуникација со корисниците (Magenta Moments);
- Забрзување на поедноставувањето на ланецот на услуги, градење AI/ML (Вештачка интелигенција/ Машинско учење) модели за автоматизација и предиктивни способности и стекнување позиција на најефикасен оператор на пазарот;
- Одржување на лидерската позиција во FMC и обезбедување на генерирање на позитивна вредност од конвергирани домаќинства
- Искористување и монетизација на 5G спектарот за осигурување лидерство во иновациите на мобилната мрежа и за обезбедување подготвеност на 5G околината
- Фокусирање на ИКТ проекти со повисоки маргини и со сопствена професионална услуга

¹ Заработката по акција е претставена согласно со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во „Службен весник на Република Северна Македонија“

Конфликтот во Украина и економската криза врз бизнисот и врз финансиските извештаи

Годишната стапка на инфлација бележи благ пораст и на крајот на ноември 2024 година беше на ниво од 4,3% (3,5% во октомври). Од една страна, мерките за регулирање на цените коишто важеа во текот на претходната година престанаа да се применуваат, а од друга, имаше повисок раст на цените на храната и понизок пад на цените на енергетските ресурси, што влијаеше на основната компонента на инфлацијата и на забрзување на растот на цените. Распонот на инфлацијата во однос на еврозоната забележа благ пораст, при што со најновите извештаи на ММФ за земјата просечната стапка на инфлација за 2024 година беше измерена на околу 3,3% и како таква таа сè уште беше на релативно високо ниво во однос на историскиот просек. Иако се очекува натамошен пад на цените, неизвесноста на идните цени на берзите сè уште е присутна поради тековните воени конфликти.²

Тековниот воен конфликт во Украина и поврзаните санкции насочени против Руската Федерација како и другите тековни воени конфликти може да извршат дополнително влијание врз европската и глобалната економија, покрај влијанието што веќе го изврши врз цените на енергијата, како што беше дискутирано погоре. Компанијата нема значајна директна изложеност на Украина, Русија или Белорусија. Сепак, влијанието врз општата економска ситуација може да резултира со потреба од ревидирање на одредени претпоставки и проценки во иднина. Компанијата го почувствува влијанието на кризата преку зголемените цени на енергијата. Идно долгорочно влијание може да се изврши на обемот на тргување, паричните текови и профитабилноста. Сепак, освен зголемените трошоци за енергија, Друштвото не почувствува други влијанија од конфликтот во Украина и другите тековни воени конфликти до датумот на овие финансиски извештаи.

Никола Љушев
Главен извршен директор

Славко Пројкоски
Главен директор за финансии

² НБРСМ - Најнови макроекономски показатели Преглед на тековната состојба – декември 2024